

זו:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

עין משפט
נר מצוה

א ב (מי' מ"ח) מהלכות
שמיטה הלכה א סתם לאוין
קלג טושי"ע י"ד סימן ט
ספיק"ח יומין פי ספיק
טו:
רלה ג מי' מ"ב מהל'
מהלכות אלויות
הלכה א סתם לאוין קלג
טושי"ע י"ד סימן פי ספיק
טו:

שיטה שו"ת

[6] הרמב"ם שו"ת להר"ג
הרמב"ם הו"ב (כ) [7] ויש
מכה שהיא נכרית. ג"כ
ג"א נכרית: [8] (א"ת
ספרים) (מסכתב"ב) ולא
נרטי יולדה. ג"כ ע"י חוסי
במרות דף ב ע"ב:

רכינו נרשום

הזה לו פתחון פה קמיה
דבר. כלומר שאלנו לו
והו אשכחתייה לרי ירימה
בר אבא כלומר ר' אבא
הוא משעתי אשכחתייה
לרי ירימה בר אבא אמרי
ליה לרי סבר לה בר לרא
דאמר בר הונא אמר רב
שמוטת ירך בעוף כשרה.
כלומר אע"ג דנפיקו
צומת הנדנים: ואת מה
בידי. כלומר ר' אבא א"ל
לרב ירימה בר אבא את
מי כיד: בארתי דבריה
בית חבוביה להתירא
לא היה מוסר. כלומר
מן חבוביה ר': ועשה
לה קרומית של קנה
וחיתה. כלומר תיקן לה
קרומית של קנה באותו
מקום שיהא סתם הנקב
ועשו לה שפופרת של
קנה במקום הישר ויחיתה
שיחה מחזקת הירך
במקום השבר ויחיתה:
אלא מאי אית לך לסימין
בתוך י"ב חדש הנה.
כלומר לא עיברה שנה:
ועל עליה במטילית של
טוריים. כלומר טוריא
הנחשית מעיקרו יש להן
מטילית של עור כפופים
בשביל הנחשית שלא
ישתרו בנייהם והוא
ככל עת הם ופרישה
על התנגלות חיותיהן מן
המטילית וגילדה כנפים:
ודלמא קסבר ר' יהודה
טרפה יולדת ומשכחת.
דאפי' שפופרת טרפה
היא: אם כן במיד'
דמטרפא ביה כלומר
במיד' דמטרפא ביה לא
קאמר כנו נעה ודאי
באורו דבר דמטרפא
ביה אינה משכחת אלא
פדחית דמשכחת ודאי
לא טרפה היא: אתנח
בה סגנו. כלומר כההוא
שדומשא דנקב אתנח
בה סימנא ר' שמעון
כן חלפתא אמר להו
נפל טולא. כלומר כבד
בא השמש והצל בעולם
כבר יולדו אדם לצאת:
דכתיב יום היום הם אין
מלך בישראל. כלומר כבד
נמי לענין שישגיני אימא
בין מלכא למלכא הוה:
סימן לטרפה י"ב חדש.
כלומר ספק טרפה אם
חיה י"ב חדש ודאי
אינה טרפה: מייחבי סימן
לטרפה כו'. והא הכא
זייתן שתי' ושילש שנים
והיאך אמרת לטרפה סימן
כל י"ב חדש: תנאי היא
הנאי. כלומר תנאי היא

במטילית של טוריים. פי' הקונטרס זורפי נחשת וכן פירש
הערוך והוא ראה דלמר כנגילה פרק בני העיר
(דף כו.) מעשה צבית הנכנסת של טרסיים שהיה צירושלים וצניור
פרק ג' (דף ג.) מעשה שהיה קופה מלאה עלמות מכפר עניא
לצית הנכנסת של טרסיים פירש
בערוך וימקחמא מפני שזרפי
נחשת מזהמים כזרסקי ועל כן היה
להם ציהכ"י לצד וצפיק דע"ו
(דף ח.) חסס של טרסיים אני
איחיו ליה תרי קיבורי חד דשימא
ומחל דערבא נלשון טרסיי וגרדי
חדל הוא וקשה דנפ' החללו (סוכה נא):
משמע דגרדיים צפני עלמן וטרסיים
צפני עלמן ועוד דלמר' חלגרה דמגילה
(דף יג.) נתמן ומרש שני טרסיים היו
והיו מספרים בלשון טרסיים משמע
שהיא אומה שיש לה לשון צפני עלמה:
ודילמא כבר ברש"י יודעת
ושכחתי. וימקחמא דלא גרסיין
יולדת לאין ררך לו כלל ועוד הא
אמרין ס"ק דע"ו (דף טו.) גבי
רבי יהודה מחיר נשכורה אמרו לו
והלא מרביעין עליה וכו' אמר להן
לכשמלד אלמא לא מקבלת וכו' ומיהו
יש לחלק בין טרפה מחוקה גרלים
לשאר טרפות: **איזיל ואחוי**
היכי איתא מ"ל. אע"ג דה"ג משיב
במהוכר הסיפיה (ב"ב עה.) מלגלג גבי
הוא למליד דלמר ליה רבי יוחנן אס'
לא ראת לא האמנת מלגלג על דברי
חכמים אתה שאני הכא שאנא לנכר
הדנר ולהודיע איך ידע שלמה:
סימן ברש"י כ"י שאינה יודעת. יש
כמה בהמות שפוסקות מליד
ולא מחוקין להו כטרפות אלף צני'
למימר אס' יולדת נידוע שאינה טרפה:
מלכא

אתה היתה בשכונתנו שנקדר
אמר לו ועל דא את סמוך
בעוף טרפה ותרנגולת היתה
שלה ועשו לה שפופרת של
י"ב חדש הוה הכא נבוי תוך י"ב
חדש הוה אמרו עליו על רבי שמעון בן
הלפתא שעסקן בדברים היה והיה עושה דבר להוציא מלבו של רבי
יהודה שהיה רבי יהודה אומר אם נישלה הנוצה ותרנגולת היתה
לו לרבי שמעון בן הלפתא שנישלה נוצה שלה והניחה בתנור ושלח עליה
במטילית של טרסיים וגילדה כנפיים האחרונים יותר מן הראשונים ודלמא
קסבר רבי יהודה טרפה משכחת אם כן כמדי' דמטרפא בה הגדילה כנפיים
האחרונים יותר מן הראשונים מאי עסקן בדברים א"ר משרשיא דכתיב ולך
אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם אשר אין לה קצין שומר ומושל תכון בקיץ
לחמה אמר איזיל איחיו אי ודאי הוא דלית להו מלכא אול בתקופת תמוז
פרסיה לגלימיה אקינא דשומשמני נפק אתא חד מינייהו אתנח ביה סימנא
על אמר להו נפל טולא נפקו ואתו דלייה לגלימיה נפל שמשא נפלו עליה
וקטליה אמר שמע מונה לית להו מלכא דאי אית להו הרמנא דמלכא לא
ליבעו א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי ודלמא מלכא הוה כהדיהו א"ג
הרמנא דמלכא הוה נקיטי אי נמי בין מלכא למלכא הוה דכתיב בימים ההם
אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה אלא סמוך אהימונותא דשלמה
אמר רב הונא סימן למרפה י"ב חדש מייחבי סימן למרפה כל שאינה יולדת
רשב"ג אומר משכחת והולכת בידוע שהיא כשרה מתנוונה והולכת בידוע
שהיא טרפה רבי אומר סימן לטרפה שלשים יום אמרו לו והלא הרבה
מתקיימות שתיים שלש שנים תנאי היא דתניא ויבגלגלת (עד) שיש
בה נקב אחד ארוך אפילו נקבים הרבה מצטרפים למלא מקדח א"ר יוסי
בן המשולם מעשה כענבול באחד שנפתחה גלגלתו ועשו לו חידוק של קרויה
וחיה אמר לו ר' שמעון בן אלעזר משם ראה ימות החמה היה וכיון שעברו
עליו ימות העצה כיד מת אמר רב אבא בר יעקב הלכה טרפה יולדת ומשכחת

הוה לן פתחון פה קמיה דרב הונא ושאינניה
ואמר לן שמוטת ירך בעוף כשירה ואשכחתייה
נמו לרבי ירמיה בר אבא דיתוב וקא בדיק
בצומת הגידון ואקשי ליה לא סבר לה בר
הא דאמר רב הונא אמר רב שמוטת ירך
בעוף כשרה א"ל אנא מתניתין ידענא
כשרה מן הארכובה ולמטה והלמה
שניטל צומת הגידון ואמר רב עלה וכן
בעוף ואמרי ליה אי הכי קשיא דרב אדרב
אישתיק ואקשי ליה ודלמא שני ליה לרב
שמעתייה דרב בפירוש אמר רב שמוטת כשרה
חתובה פסולה ואת מה בידך הכי אמר רב
חייא בר אשי אמר רב שמוטת ירך בעוף
טרפה וכן אמר ר' יעקב בר אידי א"ר יוחנן
שמוטת ירך בעוף טרפה ואמר ר' יעקב בר
אידי אילמלי הוה רבי יוחנן באתרא דאורו
בה חברותא להתירא לא פרכים דאמר רבי
חנינא אמר רבי שמוטת ירך בעוף כשרה
ותרנגולת היתה לו לרבי חנינא שנשמוטה
ירך שלה והביאה לפני רבי והתירה לו ומלחה
רבי חנינא והוה מורי בה הלכה לתלמידים
זה התיר לי רבי זה התיר לי רבי ולית הלכתא
ככל הני שמעתתא אלא כי הא דשאל רבי
יוסי בן גהוראי את ר' יהושע בן לוי קדירת
קנה בכמה אמר לו משנה שלמה שנינו
יעד כאיסור האיטלקי אמר לו והלא רחל
קנה שלה ועשו לה קרומין של קנה וחיתה
והלא הלכה רווחת בישראל שמוטת ירך
לו לרבי שמעון בן הלפתא שנשמוטה ירך
שלה ועשה לה שפופרת של
י"ב חדש הוה הכא נבוי תוך י"ב
חדש הוה אמרו עליו על רבי שמעון בן
הלפתא שעסקן בדברים היה והיה עושה דבר להוציא מלבו של רבי
יהודה שהיה רבי יהודה אומר אם נישלה הנוצה ותרנגולת היתה
לו לרבי שמעון בן הלפתא שנישלה נוצה שלה והניחה בתנור ושלח עליה
במטילית של טרסיים וגילדה כנפיים האחרונים יותר מן הראשונים ודלמא
קסבר רבי יהודה טרפה משכחת אם כן כמדי' דמטרפא בה הגדילה כנפיים
האחרונים יותר מן הראשונים מאי עסקן בדברים א"ר משרשיא דכתיב ולך
אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם אשר אין לה קצין שומר ומושל תכון בקיץ
לחמה אמר איזיל איחיו אי ודאי הוא דלית להו מלכא אול בתקופת תמוז
פרסיה לגלימיה אקינא דשומשמני נפק אתא חד מינייהו אתנח ביה סימנא
על אמר להו נפל טולא נפקו ואתו דלייה לגלימיה נפל שמשא נפלו עליה
וקטליה אמר שמע מונה לית להו מלכא דאי אית להו הרמנא דמלכא לא
ליבעו א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי ודלמא מלכא הוה כהדיהו א"ג
הרמנא דמלכא הוה נקיטי אי נמי בין מלכא למלכא הוה דכתיב בימים ההם
אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה אלא סמוך אהימונותא דשלמה
אמר רב הונא סימן למרפה י"ב חדש מייחבי סימן למרפה כל שאינה יולדת
רשב"ג אומר משכחת והולכת בידוע שהיא כשרה מתנוונה והולכת בידוע
שהיא טרפה רבי אומר סימן לטרפה שלשים יום אמרו לו והלא הרבה
מתקיימות שתיים שלש שנים תנאי היא דתניא ויבגלגלת (עד) שיש
בה נקב אחד ארוך אפילו נקבים הרבה מצטרפים למלא מקדח א"ר יוסי
בן המשולם מעשה כענבול באחד שנפתחה גלגלתו ועשו לו חידוק של קרויה
וחיה אמר לו ר' שמעון בן אלעזר משם ראה ימות החמה היה וכיון שעברו
עליו ימות העצה כיד מת אמר רב אבא בר יעקב הלכה טרפה יולדת ומשכחת

הוא לן פתחון פה קמיה דרב הונא. כלומר הווקנו לדבר בשמוטת
ירך לפני רב הונא ואמר לן כשרה ואחרי כן אשכחתייה לרב ירמיה
כו': ואס' מה בידך. עכשיו אמור לי אהא אס' שמעתה זה כלום
חכמים: לא פרכים. לא היה יכול
לגוד כנף ולקנתר אפילו רמו דבר
מתוך שגדולים הם ויש לו לרמא מהס'
אס' היה אלס': ומלחה רבי חנינא.
כדי להקיים ויכול להראות ימים
רבים: ולית הלכתא ככל הני. דשנו
שמוטת ירך בעוף: אלא כי הא.
דקמני והלא הלכה רוחת היא
שמוטת ירך בעוף טרפה: קדירס
קנה. קנה שנקדר ממנה חתיכה
עמין ארובה: קרומים. רחבה
וסתמוהו זה: ועל דא אס' סמין.
מפני שרלית שחיתה המכה אהה
סומך להמיר והלא הלכה כו': רווחת.
כבר נתפסטה ונתרווחה לנהוג: סוך
י"ב חדש. חיתה המכה ולסוף י"ב
חדש ממה דטרפה עד י"ב חדש חיה:
והיה עושה דבר. כדמפרש לקמן
להוציא מלבו של רבי יהודה: ועלה
עליה כמטילית של טרסיים. כרכה
במטילית של זורפי נחשת שנותנים
לפניהם לקבל עפרורית שמקי נחשת
ושל עור היא וממיר היא חמה מתוך
עוביה וגם הנחשת מתמם לעולם:
כמדי' דמטרפא כה כו'. בתמיה.
נתי דמשכחת כשאר אכריה מיהו
היא מילתא דמטרפא ביה מי הדרא
ומשכחת כי הכא דגדלו ארומים יותר
מן הראשונים: מאי עסקן. למה
נקרא שמו עסקן מהלל: אי ודאי לוס
לוס מלכא. דכתיב אשר אין לה קצין
והיינו עסקן דלא נפלו למימך
אהימוניהם דשלמה: הגמלים אוהבים
לל וסוגיאם חוס: דשומשמני. נמלים:
נפק חד מינייהו. מתוך חורי הקן וכו'
לחון ודא הלל: אהנח ביה סימנא.
להכירו לידע מה יעשו לו כשריו
כשימלא עסקן: הרמנא! הוה נקיעי.
שכל המהלך נכחדו יהרגוהו: אי נמי
בין מלכא למלכא הוה. מת המלך
ועדיין לא קם אחר ודך ארץ לעשות
איש הישר בעיניו דכתיב בימים
ההם וגו' איש הישר בעיניו יעשה:
אהימוניהם דשלמה. נאמן הוא על
קך וכמות הקדש אמרה: סימן.
למסק טרפה: י"ב חדש. אס' כך
חיה צידוע שלח טרפה: כ' ושלש
שנים. וקשיא לרב הונא ד"ב חדש
ליכא למי"ד: סנאי היא. דליכא
דקנירא ליה כרב הונא דקמני לקמן
ימות החמה היו ויזון שעברו עליו
ימות הלנה מיד מת כיוס מכה שהיא
נכערה וימת מתוך חוס הלך בעינין
ימות החמה וימות הלנה: נקב אחד
ארוך. ונקדרה כחמיון: מטרפין
למלא מקדח. וסוכ אינה מטמאה
כאהל לצית שמא. פלוגתא דשדריה
וגלגולת כהלות (פ"ב מ"ג) דהיינו
כדי שיעטל מן החי וימותו דהכי
אמרין בפסקין (דף נב.) גבי
שדריה וכן לטרפה: חידוק של
קרומים. חתיכה של דלעת יבשה:
שיחלא

מסורת הש"ס

תורה אור השלם

- 1. לך אל נמלה עצל
ראה דרכיה וחכם:
משילי ו
2. בימים ההם אין מלך
בישראל איש הישר
בעיני יעשה:
שפוטת י"ו

מוסף רש"י

שנחטבו
האחרונים:
אם נישלה הנוצה
טלה היא הדקה הפסוקה
לנכר שאין לה קצין
ועלפי' מליש' ועליו וכו'.
ובגלגלת שיש בה
נקב אחד ארוך.
אהל החת מניח (אהלות)
פי' מ"גו כההיא דממה
מקוין כשרה קמני טיפא
וגלגולת מדי שיעטל מן
החי וימות החי הפקדון
ממלא. ואמרין כמכרות
(לח) מה יעטל מן החי
לנכר כחלה מקדח של
דפוסים ומני עליה דלס'
יש בו נקב אחד ארוך
שאין עגול ודאס' אימו
אס' יתנו ארבו לנעלו
והי כחלה מקדח היו
מקוין. אי אפילו יש בו
נקבים קטנים הרבה טולן
מלטרפין למלא מקדח
לשיל מ"ה. משם ראה.
בתמיה. סוכה כח.

אמר אמימר יהי בעי דטרפה
שיחלא

ראב"א תנא דאמר דאני מקיימתי י"ב חדש ואיכא תנא דאמר מקיימתי שתי' ושילש שנים: דתניא ובגלגולת שיש בו נקב אחד ארוך כו' מצטרפין למלא מקדח. כלומר לענין טרפה: לרי יוסי בן המשולם דאמר ויחיתה
לדבריו מקיימתי ב' יג' שנים: אמרו לו משם ראה ימות החמה היה כו'. והא קא חזין